

CENTRUM BADANIA OPINII SPOŁECZNEJ

SEKRETARIAT 629 - 35 - 69, 628 - 37 - 04
ZESPÓŁ REALIZACJI
BADAŃ 621 - 07 - 57, 628 - 90 - 17
INTERNET: <http://www.cbos.pl>

UL. ŻURAWIA 4A, SKR. PT.24
00 - 503 W A R S Z A W A
TELEFAX 629 - 40 - 89
E-mail: sekretariat@cbos.pl

BS/98/83/95

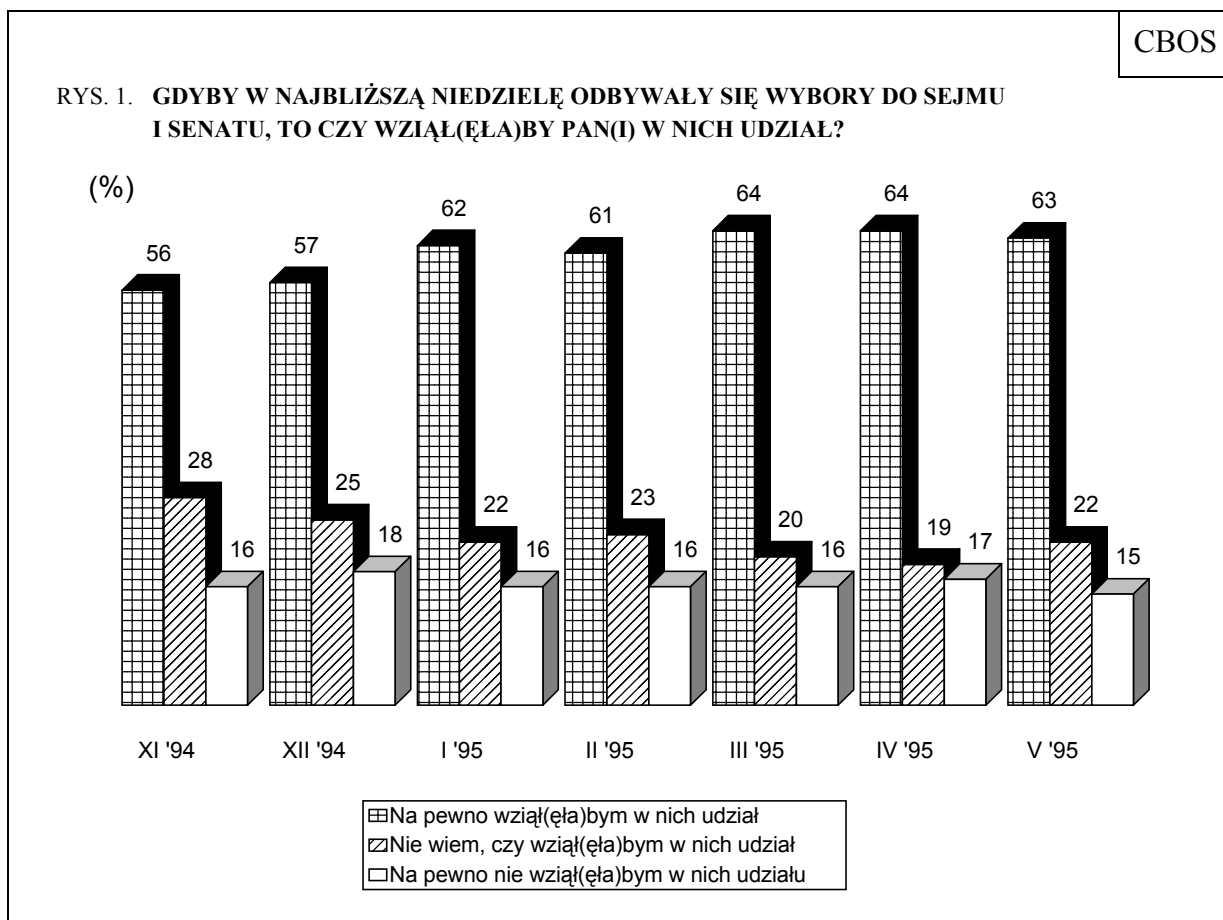
WYBORY PARLAMENTARNE - PREFERENCJE W MAJU '95

KOMUNIKAT Z BADAŃ

WARSZAWA, MAJ '95

PRZEDRUK MATERIAŁÓW CBOS W CAŁOŚCI LUB W CZĘŚCI ORAZ WYKORZYSTANIE DANYCH EMPIRYCZNYCH
JEST DOZWOLONE WYŁĄCZNIE Z PODANIEM ŹRÓDŁA

Deklaracje **udziału w wyborach parlamentarnych** są bardzo stabilne. Od początku roku niemal nie zmienia się odsetek respondentów deklarujących chęć głosowania. W maju¹ deklaracje takie częściej od innych składali respondenci w wieku 55-64 lat, osoby z wyższym wykształceniem, reprezentujący "miejskie" i pod wieloma względami elitarne grupy społeczno-zawodowe (menedżerowie, inteligencja, pracownicy umysłowi, prywatni przedsiębiorcy), a także ankietowani znajdujący się w relatywnie dobrej sytuacji materialnej. Sprecyzowane (lewicowe lub prawicowe) poglądy polityczne wyraźnie sprzyjają też deklarowaniu swego udziału w wyborach do Sejmu i Senatu.

¹ Badanie „Aktualne problemy i wydarzenia” (60), 5-10 maja '95, reprezentatywna próba losowa dorosłych mieszkańców Polski (N=1203).

Tabela 1

w procentach

Na którą z partii najchętniej oddał(a)by Pan(i) głos w wyborach do Sejmu?	XI '94	XII '94	I '95	II '95	III '95	IV '95	V '95
Sojusz Lewicy Demokratycznej	23	18	19	21	24	20	22
Unia Wolności	11	13	13	11	11	13	14
Polskie Stronnictwo Ludowe	15	14	14	17	11	15	12
Unia Pracy	11	10	10	10	12	10	11
NSZZ "Solidarność"	8	12	12	7	10	11	11
Bezpartyjny Blok Wspierania Reform	6	6	5	6	5	4	5
Przymierze dla Polski, w skład którego wchodzi: Zjednoczenie Chrześcijańsko-Narodowe Porozumienie Centrum Polskie Stronnictwo Ludowe - Porozumienie Ludowe Ruch dla Rzeczypospolitej Koalicja Konserwatywna	6	4	6	4	5	5	5
Konfederacja Polski Niepodległej	3	4	3	4	4	3	2
"Porozumienie 11 Listopada", w skład którego wchodzi: Unia Polityki Realnej Partia Konserwatywna Partia Chrześcijańskich Demokratów Stronnictwo Ludowo-Chrześcijańskie	2	1	2	3	3	3	2
Sekretariat Ugrupowań Centroprawicowych, w skład którego wchodzi: Akcja Polska Chrześcijańsko-Demokratyczne Stronnictwo Pracy Stronnictwo Ludowo-Chrześcijańskie Ruch III Rzeczypospolitej Stronnictwo Wierności Rzeczypospolitej	2	2	1	1	1	1	1
Trudno powiedzieć	10	14	13	13	12	12	12

Potencjalny elektorat Sojuszu Lewicy Demokratycznej wciąż pozostaje najliczniejszy (22%). W przypadku Polskiego Stronnictwa Ludowego w marcu odnotowaliśmy wyraźny spadek popularności, w kwietniu zaś - niewielki wzrost (o 3 punkty procentowe) liczby zwolenników. Obecnie liczebność potencjalnego elektoratu tego ugrupowania wróciła do poziomu zbliżonego do marcowego. Możliwe, że te comiesięczne wahania doprowadzą niebawem do stabilizacji na poziomie nieco niższym niż w okresie, kiedy premierem był Waldemar Pawlak. W porównaniu z marcem - miesiącem, w którym zanotowaliśmy 7-punktowy spadek popularności PSL, wyraźnie wzrosła chęć głosowania na tę partię wśród rolników. Jeśli ta tendencja znajdzie potwierdzenie w następnych miesiącach, mogłoby to oznaczać, iż PSL po okresie rządów Waldemara Pawlaka wraca do swej tradycyjnej roli ugrupowania eksponującego poglądy i interesy jednej, ściśle zdefiniowanej grupy społecznej.

W maju najliczniejsza po zwolennikach SLD jest grupa osób skłonnych głosować na Unię Wolności. Pozycję tę Unia zawdzięcza raczej spadkowi liczebności potencjalnego elektoratu PSL niż wzrostowi swej popularności (od marca o 3 punkty procentowe).

Inne główne ugrupowania polityczne - Unia Pracy, NSZZ "Solidarność", BBWR, KPN, partie prawicowe - mają w maju tyle samo zwolenników, co miesiąc wcześniej. Nie zmieniła się też liczba respondentów nie mających ustalonych preferencji.

A N E K S

PODZIAŁ NA REGIONY W BADANIACH CBOS

1. Region północny:

09 woj. elbląskie
10 woj. gdańskie
17 woj. koszalińskie
26 woj. olsztyńskie
39 woj. słupskie
41 woj. szczecińskie

2. Region zachodni:

11 woj. gorzowskie
12 woj. jeleniogórskie
20 woj. legnickie
45 woj. wałbrzyskie
47 woj. wrocławskie
49 woj. zielonogórskie

3. Region środkowozachodni:

05 woj. bydgoskie
13 woj. kaliskie
16 woj. konińskie
21 woj. leszczyńskie
29 woj. piłskie
32 woj. poznańskie
44 woj. toruńskie
46 woj. wrocławskie

4. Region środkowy:

01 woj. warszawskie
07 woj. ciechanowskie
24 woj. łódzkie
30 woj. piotrkowskie
31 woj. płockie
34 woj. radomskie
37 woj. sieradzkie
38 woj. skierniewickie

5. Region wschodni:

02 woj. białkopodlaskie
03 woj. białostockie
06 woj. chełmskie
22 woj. lubelskie
23 woj. łomżyńskie
28 woj. ostrołęckie
36 woj. siedleckie
40 woj. suwalskie
48 woj. zamojskie

6. Region południowo-wschodni:

15 woj. kieleckie
18 woj. krakowskie
19 woj. krośnieńskie
25 woj. nowosądeckie
33 woj. przemyskie
35 woj. rzeszowskie
42 woj. tarnobrzeskie
43 woj. tarnowskie

7. Region południowo-zachodni:

04 woj. bielskie
08 woj. częstochowskie
14 woj. katowickie
27 woj. opolskie

Tabela 1. Czy gdyby w najbliższą niedzielę odbywały się wybory do Sejmu i Senatu, to wziął(ę)by Pan(i) w nich udział?
(%)

	Tak	Nie wiem	Nie	Liczba osób
Ogółem	63	22	15	1203
Płeć				
Mężczyźni	66	20	13	568
Kobiety	61	23	16	635
Wiek				
do 24 lat	53	31	16	180
25-34	55	28	17	221
35-44	66	20	14	273
45-54	68	19	13	193
55-64	71	18	11	168
65 lat i więcej	68	16	16	169
Miejsce zamieszkania				
Wieś	61	24	15	447
Miasto do 20 tys.	67	17	16	172
od 21 do 100 tys.	59	29	12	215
101-500 tys.	67	15	18	206
501 tys. i więcej mieszk.	67	21	12	163
Region				
Północny	74	16	10	138
Zachodni	58	25	17	117
Środkowo-zachodni	70	14	16	188
Środkowy	65	22	13	210
Wschodni	60	22	18	148
Południowo-wschodni	64	23	13	188
Południowo-zachodni	54	30	16	214
Wykształcenie				
Podstawowe	60	23	17	421
Zasadnicze zawodowe	58	25	17	311
Średnie	69	18	12	388
Wyższe	74	19	7	83
Grupa społ.-zaw. pracujący				
Kadra kier., inteligencja	73	16	12	63
Prac. umysł. niż. szczebla	73	15	12	121
Pracownicy fiz. - umysł.	61	24	16	52
Robotnicy wykwalifikowani	57	24	19	129
Robotnicy niewykwalifik.	50	28	22	78
Rolnicy	58	31	11	92
Prywatni przedsiębiorcy	74	17	9	41
Bierni zawodowo				
Renciści i emeryci	69	17	14	375
Uczniowie i studenci	54	31	14	85
Bezrobotni	56	23	21	86
Gospodynie domowe i inni	59	30	11	83
Pracujący poza rolnictwem				
Sfera budżetowa	66	19	15	131
Sektor państwowy	62	22	16	142
Sektor prywatny	63	22	15	182
Spółdzielczość	56	31	13	27
Dochody na jedną osobę				
Poniżej 125 zł	57	28	16	212
125 - 199	59	26	14	212
200 - 274	62	21	17	300
275 - 324	61	19	20	162
325 i powyżej	79	13	8	243
Ocena własnych war. mater.				
Złe	59	22	19	383
Średnie	64	24	13	594
Dobre	70	17	13	224
Udział w prakt. religijnych				
Kilka razy w tygodniu	66	23	12	87
Raz w tygodniu	67	22	11	676
Kilka razy w roku	56	26	18	305
W ogóle nie uczestniczy	62	13	25	135
Poglądy polityczne				
Lewica	77	13	10	283
Centrum	56	25	19	402
Prawica	76	17	7	269
Trudno powiedzieć	46	33	21	247

Tabela 2. Na którą partię lub ugrupowanie najchętniej oddał(a)by Pan(i) głos w wyborach do Sejmu?

(%)

	BBWR	KPN	PSL	Prawica	SLD	NSZZ "S"	UP	UW
Ogółem	5	2	12	9	22	11	11	14
Płeć								
Mężczyźni	6	3	13	8	23	12	10	13
Kobiety	4	1	12	9	21	10	11	15
Wiek								
do 24 lat	1	1	10	10	23	10	13	16
25-34	7	4	13	12	18	10	13	13
35-44	7	3	13	6	23	10	12	15
45-54	2	3	10	10	22	8	12	21
55-64	7	0	9	7	25	16	9	11
65 lat i więcej	4	1	19	9	24	11	5	6
Miejsce zamieszkania								
Wieś	4	2	26	7	15	12	7	7
Miasto do 20 tys.	8	2	7	6	26	12	14	12
od 21 do 100 tys.	3	3	8	11	34	8	12	9
101-500 tys.	4	2	4	11	19	14	17	19
501 tys.i więcej mieszk.	8	1	2	9	28	5	7	31
Region								
Północny	5	1	7	9	20	13	10	23
Zachodni	7	1	17	5	32	9	14	2
Środkowozachodni	2	2	14	5	26	7	15	15
Środkowy	10	1	12	8	29	6	10	14
Wschodni	3	2	15	15	13	13	11	12
Południowo-wschodni	2	3	14	10	19	16	5	16
Południowo-zachodni	7	4	9	9	18	11	11	11
Wykształcenie								
Podstawowe	4	2	19	9	14	13	10	7
Zasadnicze zawodowe	4	4	17	8	20	13	12	11
Średnie	8	2	5	8	30	9	10	17
Wyższe	0	0	1	11	27	3	16	38
Grupa społ.-zaw. pracujący								
Kadra kier., inteligencja	0	0	2	9	23	5	23	31
Prac.umysł.niż.szczebła	12	1	3	7	31	4	10	18
Pracownicy fiz.- umysł.	9	0	8	20	20	4	13	19
Robotnicy wykwalifikowani	6	4	7	7	18	19	13	15
Robotnicy niewykwalifik.	0	7	12	8	17	19	18	5
Rolnicy	5	3	53	11	19	0	3	1
Prywatni przedsiębiorcy	11	0	8	14	18	11	4	26
Bierni zawodowo								
Renciści i emeryci	4	2	13	7	25	13	9	9
Uczniowie i studenci	3	0	5	14	22	1	5	29
Bezrobotni	1	5	13	3	20	20	10	11
Gospodynie domowe i inni	4	1	9	7	14	14	17	11
Pracujący poza rolnictwem								
Sfera budżetowa	3	0	6	7	30	8	15	26
Sektor państwowy	9	2	5	10	21	16	15	9
Sektor prywatny	9	4	4	11	18	9	12	21
Spółdzielczość	5	5	12	7	28	5	23	0
Dochody na jedną osobę								
Poniżej 125 zł	2	3	28	7	15	7	15	8
125 - 199	2	3	15	10	19	16	8	14
200 - 274	7	4	13	9	24	13	7	9
275 - 324	6	1	4	8	28	13	10	14
325 i powyżej	6	1	3	10	27	6	15	24
Ocena własnych war. mater.								
Złe	4	3	11	9	20	15	10	14
Średnie	5	2	14	8	23	11	10	13
Dobre	7	2	10	9	25	5	15	17
Udział w prakt. religijnych								
Kilka razy w tygodniu	6	0	16	11	8	21	4	19
Raz w tygodniu	4	2	15	9	18	12	12	11
Kilka razy w roku	6	3	8	7	28	8	10	20
W ogóle nie uczestniczy	4	3	2	6	46	4	12	11
Poglądy polityczne								
Lewica	3	1	14	5	53	5	11	3
Centrum	3	2	16	7	16	8	17	15
Prawica	11	4	7	15	2	20	8	27
Trudno powiedzieć	2	3	13	7	14	13	4	11

Tabela 2 (cd.)

(%)

	Inna partia	Trudno powiedzieć	Liczba osób
Ogółem	2	12	760
Płeć			
Mężczyźni	1	9	375
Kobiety	3	15	385
Wiek			
do 24 lat	2	14	95
25-34	1	9	121
35-44	4	8	181
45-54	2	10	131
55-64	1	15	119
65 lat i więcej	0	21	113
Miejsce zamieszkania			
Wieś	2	18	270
Miasto do 20 tys.	3	10	115
od 21 do 100 tys.	1	11	127
101-500 tys.	2	7	139
501 tys. i więcej mieszk.	0	9	109
Region			
Północny	1	11	102
Zachodni	2	13	68
Środkowozachodni	3	11	130
Środkowy	0	8	136
Wschodni	2	14	88
Południowo-wschodni	2	13	120
Południowo-zachodni	3	17	117
Wykształcenie			
Podstawowe	3	19	250
Zasadnicze zawodowe	1	9	179
Średnie	1	10	270
Wyższe	0	5	62
Grupa społ.-zaw. pracujący			
Kadra kier., inteligencja	0	6	46
Prac.umysł.niż.szczebla	3	9	88
Pracownicy fiz.- umysł.	0	8	32
Robotnicy wykwalifikowani	2	8	74
Robotnicy niewykwalifik.	4	10	39
Rolnicy	2	4	53
Prywatni przedsiębiorcy	3	5	30
Bierni zawodowo			
Renciści i emeryci	0	17	255
Uczniowie i studenci	3	18	46
Bezrobotni	0	16	48
Gospodynie domowe i inni	7	14	49
Pracujący poza rolnictwem			
Sfera budżetowa	0	5	86
Sektor państwowy	2	10	87
Sektor prywatny	3	9	114
Spółdzielczość	9	7	15
Dochody na jedną osobę			
Poniżej 125 zł	4	11	120
125 - 199	2	10	126
200 - 274	2	12	184
275 - 324	1	15	98
325 i powyżej	1	9	193
Ocena własnych war. mater.			
Złe	2	13	225
Średnie	2	13	378
Dobre	1	10	158
Udział w prakt. religijnych			
Kilka razy w tygodniu	1	12	56
Raz w tygodniu	2	14	450
Kilka razy w roku	1	9	171
W ogóle nie uczestniczy	0	10	83
Poglądy polityczne			
Lewica	1	4	217
Centrum	2	15	226
Prawica	1	6	203
Trudno powiedzieć	3	31	112